

Adorace, aneb JAK NA TO

otec Marek Miškovský

Klanění však nejsou hodné věci ani člověk, ani duch či anděl. Skutečné adorace – klanění je hoden pouze Bůh. Nejen proto, že je svrchovaný vládce, stvořitel, ale proto, že člověk miluje a svou lásku dokazuje. Důkazem jeho lásky k nám je, že „k naší záchraně poslal svého jediného syna, když přišla plnost času“¹² a ten dál s námi zůstává v Nejsvětější svátosti oltářní, přítomný pod způsobou chleba, abychom my skrze něho měli přístup k Bohu Otci a proto, abychom se mu v Eucharistii mohli klanět.

Adorace (neboli klanění) je vedle modlitby naučené – ústní (orální), rozjímavé (meditativní) či modlitby nazíraní (kontemplativní) jeden ze způsobů soukromé modlitby.

Je třeba si říci, že každý z druhů modlitby má své místo v našem duchovním životě. Začínáme vždy s modlitbou ústní, která nás vede jako po kolejkách, když se soustředíme na to, aby naše myšlenky a chtění byly v souladu s tím, co vyslovujeme. Modlitba rozjímavá je krásným úkonem – úkolem člověka myslícího, který o své víře nejen přemýšlí, ale v přítomnosti Boží jí i promýšlí. K lepšímu soustředění a impulzům je dobré mít po ruce průvodce – modlitební knihu. Adorace pak není meditace – hezky česky: klanění není rozjímání, tak jako adorace není tichou četbou ani ústní modlitbou.

Jak jsme si řekli, klaníme se pouze Bohu. Proto je zřejmé, že budeme adorovat Boha skutečně (reálně) a podstatně mezi námi přítomného v Eucharistii. Proto jsme zváni na tichou Eucharistickou adoraci, jinými slovy

k tiché pokloně Bohu-člověku, Ježíši Kristu přítomnému v našich svatostáncích.

Jak adorovat? Začni jednoduše tím, že nevynecháš jedinou příležitost vstoupit do kostela a pokleknout před svatostánkem. Přitom v duchu pozdrav Ježíše. Užij třeba nějakou osvědčenou krátkou (střelnou) modlitbu: Ježíši v tebe věřím, v Tebe doufám, Tebe miluji!³ Poklekej před

svatostánkem zvolna a pořádně, když už víš před kým. A když budeš mít chvíli – nejlépe denně – zastav se mlčky pobýt pár minut v tichu se svým Pánem ve svatostánku. Není-li kostel otevřený, přenes se v duchu dovnitř před svatostánek. Tím získáš zvyk setkávat se s Pánem a také citlivost na jeho přítomnost.

Klaněním přiznáváš moc tomu, komu se klaníš a zároveň tak vyjadřuješ svou podřízenost. Existuje celá škála úcty, která se projevuje od drobné úklony hlavy (dání na vědomí, že jsem si všiml), přes hlubokou úklonu až po pokleknutí a dotknutí se čelem země (sklonit hlavu do prachu země, prohlásit se tak za otroka) – to je význam latinského slova adoratio¹: úplná závislost člověka na Bohu, jehož absolutní svrchovanost tak člověk vyznává.

Proti tomu stojí ďáblova nabídka: Chceš to? – A ukázal mu celý svět – To všechno ti dám, když se mi budeš klanět... (srov. Mt 4,8–9; Lk 4, 5–7)

MODLITBY

Ústní: V ní nejčastěji vyslovujeme (nahlas, potichu či v duchu) naučené modlitby, které jsou doporučeny samotným Kristem (Otče náš) nebo jeho Církví. Jsou mnohdy dílem světců či velkých duchovních tradic a prověřeny tisíciletou tradicí. Modlitby jsou nosiči našich proseb (k) Bohu a formují náš vztah důvěry, lásky a vděčnosti Bohu.

Rozjímání (meditace): Před očmi si stavíme úryvek z Písma svatého, událost ze života Ježíše Krista nebo svatých, nějaké tajemství spásy, a rozumem o nich uvažujeme, je přemíláme (přežíváme), do nich se noříme a snažíme se je proniknout a strávit k našemu užitku – žít se Slovem Božím. K tomu jako průvodce pomáhají předměty: kříž, svaté obrazy, sochy a dobré knihy.⁴

Klanění (adorace): Je úkon vůle, které se podřizuje intelekt (rozum) v úkonu lásky projevující se úctou – klaněním. Jediným objektem klanění je Bůh sám. Jinak by se jednalo o modloslužbu.

Nazíraní (kontemplace): Je darem od Boha. V ní nám skrze obrazy nebo přímo do intelektu vtiskuje poznání sebe nebo pravd víry, činí nás podílníky na svém životě. Duše pocítuje přítomnost Boží, aniž by byla paralyzovaná či omezená ve svém každodenním konání. Může být spojena s tělesnými prožitky provázenými i různými nevysvětlitelnými jevy či mít formu mystických prožitků⁵.

Potom zkus přijít do kostela dostatečně před mší svatou (nejlépe hned, jak se kostel otevře) a neboj se jít si na chvíli kleknout co nejbliž svatostánku. Jen se ztiš a hled' na místo, kde tě čeká milující Nejsvětější Srdce Ježíšovo.

Živ v sobě pravidelnou rozjímavou modlitbu (meditaci) a nezanedbávej modlitbu ústní. Do adorace vstupuj ztišený pokorně i s tím, že možná bude spíš rozjímáním nebo přemíláním nějaké modlitby. Nevzdávej to však a snaž se o adoraci před svatostánkem, byť bude tři či pětiminutová. Až pak bude tichá adorace před vystavenou Nejsvětější svátostí v monstranci, pomoz panu faráři, aby byla krásná – hodná Boha, který nám uděluje slyšení (audienci): čistý oltář, oltářní plátno a korporál, vyvýšené místo (trůn) pro monstranci, která bude vycištěná čistotou zářít, zapálené svíce, květiny u nohou Krista, vůně kadidla vyjadřující naši úctu a touhu. To všechno ti napomůže se mu klanět – adorovat ho, být rád v jeho mlčenlivé přítomnosti. Časem zjistíš, že chvíle před Nejsvětější svátostí jsou vlastně krátké a mnohdy s údivem zjistíš, že jsi v tichu dostal darem odpověď' na své otázky.

Svatá Panna Maria. Její láskyplné oči vítají Božího Syna do bída a chladu světa. Tichá láska Josefa – možná trochu zadumaný pohled – rozjímá o Bohu, jeho velikosti i (a právě) pohledem na dítě, v němž se snaží vidět – zatím tuší a věří – božství, Boha samotného. Není tu mnoho slov – jsou-li vůbec nějaká. Jsou tu projevy lásky a klanění se Bohu v tomto dítěti. Josefe a Maria, vy, kteří jste se první klaněli Synu Božímu, naučte mě adorovat!

KNIHY K MODLITBĚ

Vedle Písma svatého – a zvláště evangelií to mohou být knihy myšlenek (Hlouč, J. Minutěnka. Karmelitánské nakladatelství, 2002.; Escrivá de Balaguer, J. Cesta. Paulínky, 2013.), rozjímání na jednotlivé dny liturgického roku (Fernández-Carvajal, F. Rozmluvy s Bohem. Paulínky, 2011–2015.), pojednání teologická (Journet, Ch. Promluvy, o milosti, o Eucharistii, o Marii, o Duchu Svatém. Krystal OP, 2013.) nebo eucharistická (Kuchař, L. Vždyť jsem to já. Rozhovory s Pánem Ježíšem před svatostánkem. Cesta, 1997.).

Foto: Roman Albrecht, Jirí Šraašek - Člověk a víra, BillionPhotos.com - Dollarphtoclub

OTROCI A OTROKÁŘI

Pohled na věc v nás vzbuzuje žádostivost. Vědět – vidět – dotknout se – vlastnit, mít. Probouzí se touha, stará jako lidstvo: Eva utrhlá zakázaný plod, ukázala ho Adamovi, dala mu ho... a tak byli ztraceni. Naopak Maria ukázala plod svého nejčistšího lůna pastýřům a v nich všem lidem. Tak jim předala Ježíše a my jsme byli zachráněni.⁶ Čím větší, krásnější, vznešenější věc, tím větší žádostivost (touha po ní). Ta roste také s blízkostí (fyzickou, časovou, duševní) věci, po níž toužíme. Po věci můžeme toužit, abychom ji vlastnili – byli jejími pány. Po osobě toužíme, abychom se její krásou nechali uchvátit, stali se jejími obdivovateli, abychom se (jí) oddali, abychom jí sloužili. Chtít mít člověka ve vlastnictví vede k ponižení člověka na pouhou věc. Naopak, pokud k věcem přilneme a po nich toužíme přespříliš, jinými slovy nezřízeně, přestáváme být jejich pány, a být' je třebaš vlastnícíme, stáváme se jejich služebníky – otroky.

Je zlé stát se otrokem věci i otrokářem lidí.

¹ «Etymologicky (z lat. ad os) jde o gesto přiložení rukou na rty a potom jejich obrácení k posvátnému obrazu nebo předmětu na znamení oddanosti a úcty. Mezi různými projevy zbožnosti vyjadřuje a. nejméně úplnou závislost člověka na Bohu, jehož absolutní svrchovanost tak člověk přiznává. Také stvořená jsoucna mohou být předmětem adorace, ale jen uvažuje-li se jejich vztah k Bohu (latrje)» in: <http://www.iencyklopedie.cz/adorace/>.
² IV. eucharistická modlitba, text převzatý z Českého misálu (ed. 1983).
³ Můžeš užít samozřejmě svých slov nebo jiných osvědčených modliteb. Např. Chválena a velelena buďž své ustání, Nejsvětější svátost oltářní. Od tohoto času až na věky věků. Amen.
⁴ Vedle Písma svatého – a zvláště evangelií to mohou být knihy myšlenek (HLOUČ, J., Minutěnka, Karmelitánské nakladatelství, 2002; ESCRIVÁ DE BALAGUER, J., Cesta, Paulínky, 2013), rozjímání na jednotlivé dny liturgického roku (FERNÁNDEZ-CARVAJAL, F., Rozmluvy s Bohem, Paulínky, 2011–2015), pojednání teologická (JOURNET, CH., Promluvy, o milosti, o Eucharistii, o Marii, o Duchu Svatém, Krystal OP, 2013) nebo eucharistická (KUCHAŘ, L., Vždyť jsem to já, Rozhovory s Pánem Ježíšem před svatostánkem, Cesta, 1997).
⁵ Mystika (řec.) je souhrnné označení pro rozmanité duchovní zkušenosti bezprostředního a osobního setkání s božským, pro zkušenost hlubokého tajemství, jež se nedá přímo vyjádřit slovy, a pro různé cesty, jak takovou zkušenost získat. V užším slova smyslu náboženská praxe, která se odpoutává od smyslového vnímání a všech rušivých představ a směřuje ke zkušenosti setkání, sjednocení nebo dokonce splynutí s Bohem nebo božským.
⁶ Srov. VILLAR, I. R., Marian Meditation, Salesian Publication, Blaisdon Hall, Longhope, Glos, 21961, p. 160.